

dr Beata Czechowska-Derkacz

Media w Polsce

**Transformacja, ład współczesny,
mediatyzacja**

Ład informacyjny w Polsce PRZED 1989 rokiem

1. Media wyłącznie państwowe – scentralizowane (RSW Prasa Książka Ruch)

2. Podległe partii w zakresie organizacyjno-wydawniczym

3. Realizują ideologię partii

4. Jednocześnie – różnorodne pod względem tematycznym, promocja kultury

- **Komisja Prasowa KC PPR** reglamentuje papier, wydaje koncesje i pozwolenia.
- **Wydział Prasy KC PZPR** – daje ideologiczne wytyczne dla prasy.
- **Ministerstwo Informacji i Propagandy** (przy rządzie od 1945 r.) ma bezpośredni wpływ na wszystkie media

Imperium RSW – Prasa – Książka - Ruch

- Niemal w całości należało do KC PZPR.
- Publikowało większość wysokonakładowych gazet i czasopism
- W 1988 r. 45 gazet codziennych na czele z głównym organem PZPR - Trybuną Ludu i 235 czasopism o łącznym nakładzie 3,5 mln. egz.). RSW wydawała także kalendarze, pocztówki, reprodukcje dzieł sztuki, płyty i kasety z muzyką, kasety wideo, prowadziło działalność filmową
- przybudówkami były także instytucje pozaprasowe, agencje (m.in. Polska Agencja Interpress, Centralna Agencja Fotograficzna, Krajowa Agencja Wydawnicza i Młodzieżowa Agencja Wydawnicza). RSW "Prasa Książka Ruch" miała 17 własnych drukarni (stan na 1990), sieć kolportażu, 4 centralne ośrodki wczasowe, podlegały jej organizacje takie jak Przedsiębiorstwo Filatelistyczne i Ośrodek Badań Prasoznawczych.

4. Ograniczone cenzurą prewencyjną

Funkcjonowała w czterech obszarach:

- organizacja prasy, radia i telewizji,
- polityka kadrowa,
- instytucjonalna cenzura prewencyjna (instytucja cenzury, niedopuszczanie do ukazywania się niektórych treści, polityka zakazowo-nakazowa),
- bezpośredni wpływ państwa – realizowanie wytycznych partii, dekrety, uchwały, wystąpienia prominentnych działaczy.

Całość tworzyła aparat kontrolno-propagandowy

Transformacja mediów 1989 r. – pierwsze zmiany

- **Telewizyjna debata z udziałem Lecha Wałęsy i przewodniczącego OPZZ Alfreda Miodowicza – 30 listopada 1988 r.:** konfrontacja trybuna ludowego i komunistycznego aparaczyka

Telewizyjna transmisja obrad Okrągłego Stołu – 1989 r.

Telewizyjna transmisja obrad Okrągłego Stołu – 1989 r.

**kampania wyborcza w radiu i
televizji – przed wyborami 4
czerwca 1989:**

Komitet Obywatelski
„Solidarność” – 60 minut
tygodniowo w radiu i 30 minut
w telewizji.

Krótką codzienną audycją w
televizji – „Studio Solidarność”.

Pierwszy wyborczy program
Komitetu Obywatelskiego
„Solidarność” – w Programie
Drugim Telewizji Polskiej 9 maja
1989 roku.

Początek zmian – 1989-1990

Obrady Okrągłego Stołu (podzespół do spraw środków masowego przekazu).
„Stwierdzamy konieczność szybkiej budowy nowego ładu informacyjnego, który musi odzwierciedlać istniejący w społeczeństwie pluralizm, odpowiadać procesom demokratyzacji oraz odrzucać wszelki monopol w tej dziedzinie. Celem nowego ładu winna być możliwość udziału podmiotów politycznych, grup i jednostek we wszystkich formach komunikacji społecznej”.

Początek zmian – 1989-1990

2. Wolnorynkowe zmiany wprowadzane przez powołany przez Sejm w sierpniu 1989 roku, po pierwszych, w części wolnych, wyborach w czerwcu 1989 roku, rząd Tadeusza Mazowieckiego: legislacyjne (rynkowe, wprowadzane przez Leszka Balcerowicza, np. zniesienie koncesjonowania papieru) i oddolne (zajmowanie nielegalnie, częstotliwości radiowych).

3. 11 kwietnia 1990 r. Sejm przyjmuje „Ustawę o uchyleniu ustawy o kontroli publikacji i widowisk, zniesieniu organów tej kontroli oraz o zmianie ustawy Prawo prasowe”, nazywaną zniesieniem cenzury – zwrot w polskim systemie medialnym

Powstanie „Gazety Wyborczej”

- wynegocjowana przy Okrągłym Stole
- **pierwszy numer – 8 maja 1989 roku**
- Redaktorem naczelnym, zgodnie z życzeniem Lecha Wałęsy został Adam Michnik
- Reprezentowała w czerwcowych wyborach obóz solidarnościowy
- pełniła rolę informacyjną
- prezentowała solidarnościowych kandydatów.

gazeta WYBORCZA

Nie ma wolności bez **Solidarności**

NR 40

1 lipca, 1999

WASZ PREZYDENT NASZ PREMIER

Potrzebny jest układ nowy, możliwy do zaakceptowania przez wszystkie główne siły polityczne

...dane przez władzę Polacy nie wolała takiej polityki. Zważywszy na jej losy, nie sposób było się nie zgodzić na...
...dane przez władzę Polacy nie wolała takiej polityki. Zważywszy na jej losy, nie sposób było się nie zgodzić na...
...dane przez władzę Polacy nie wolała takiej polityki. Zważywszy na jej losy, nie sposób było się nie zgodzić na...

Mówi prezydent Bush

Władza nie jest w stanie...
...dane przez władzę Polacy nie wolała takiej polityki. Zważywszy na jej losy, nie sposób było się nie zgodzić na...

Obywatelski Klub Parlamentarny

...dane przez władzę Polacy nie wolała takiej polityki. Zważywszy na jej losy, nie sposób było się nie zgodzić na...

Msza w Katedrze

...dane przez władzę Polacy nie wolała takiej polityki. Zważywszy na jej losy, nie sposób było się nie zgodzić na...

OD ŚCIANY...

...dane przez władzę Polacy nie wolała takiej polityki. Zważywszy na jej losy, nie sposób było się nie zgodzić na...

OD ŚCIANY

...dane przez władzę Polacy nie wolała takiej polityki. Zważywszy na jej losy, nie sposób było się nie zgodzić na...

...dane przez władzę Polacy nie wolała takiej polityki. Zważywszy na jej losy, nie sposób było się nie zgodzić na...

Likwidacja RSW Prasa Książka Ruch

22 marca 1990 roku Sejm Rzeczypospolitej Polskiej przyjął ustawę o likwidacji RSW.

- Wydawnictwa i inne jednostki RSW mogą zostać bezpłatnie przekazane spółdzielniom pracy, utworzonym przez co najmniej połowę pracowników.
- Te części koncernu RSW, które nie zostałyby przekazane spółdzielniom pracowniczym, zostaną sprzedane. Pozostałe oraz środki pochodzące ze sprzedaży, powinny zostać przekazane państwu.
- Premier powołał Komisję Likwidacyjną, która opracowała plan likwidacji

71 tytułów przekazano spółdzielniom pracowniczym

104 sprzedano

3 przekazano Skarbowi Państwa

W praktyce sposób funkcjonowania redakcji, brak komputerów, przestarzałe maszyny drukarskie, kulejący kolportaż, skazywały większość spółdzielni dziennikarskich na szukanie inwestorów – zagranicznych lub krajowych.

spółdzielnie wchodziły w spółki z zewnętrznym kapitałem po znalezieniu inwestora – były likwidowane
część z nich upadała z powodu finansowej klęski pisma,
część wreszcie nigdy nie rozpoczęła działalności.

Zmiany na rynku prasowym - podsumowanie

- **Generalnie na polskim rynku prasy w okresie potransformacyjnym dominowały tytuły wcześniej znane.**
- Tytuł, chociażby i peerelowski, ale znany, do którego czytelnik jest przywiązany, stał się komercyjną wartością
- Wypromowanie nowej marki - możliwe pod warunkiem poniesienia finansowych nakładów i znalezienia formuły dla określonego kręgu odbiorców, wypracowania marketingowej strategii.
- Polityczne wpływy i promowanie określonych poglądów politycznych nie są wystarczającym powodem do kupowania gazety przez czytelnika i nie stanowią żadnej gwarancji ekonomicznego sukcesu.
- Komerccjalizacja rynku prasowego
- Zubożenie oferty tematycznej

Polska prasa dziś

Okolo 19 koncernów i 185 czasopism

9 zagranicznych - Bauer, Ringier Axel Springer, Polska Press, Edipresse Polska, Burda International, Phoenix Media, Marquard Media, Egmont Polska i Bonnier Bussines Polska

138 czasopism – 567 milionów sprzedanych egzemplarzy

10 polskich - Agora, ZPR Media, Grupa Gremi, Westa Druk Mirosław Kuliś, Infor Biznes, Fundacja Gościa Niedzielnego, Polityka, PMPG Polskie Media, FratRIA i Media Service Polska).

Ok. 40 tytułów – 200 milionów sprzedanych egzemplarzy.

Podmioty o kapitale zagranicznym kontrolują 76 proc. rynku prasy

Po roku 2016 – większy udział prawicowej prasy

DO KOGO NALEŻĄ MEDIA

KAPITAŁ:

Zmiany na rynku radiowo-telewizyjnym

- **29.12.1992 - nowa Ustawa o radiofonii i telewizji**
- **Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji (KRRiT) ustanowiona zapisem w nowelizacji Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.**
- **Nowa ustawa powołała media publiczne w miejsce dawnego Radiokomiteu i nadała im nową formułę spółek skarbu państwa oraz nową strukturę organizacyjną.** Powstały odrębne jednostki organizacyjne. Telewizja Polska SA została powołana do nadawania dwóch programów ogólnopolskich i programów regionalnych przez szesnaście oddziałów terenowych, a po kilku latach do tych zadań dodano satelitarny program TV Polonia. Regionalne rozgłośnie radiowe uzyskały pełną samodzielność, powołano 18 odrębnych spółek – Polskie Radio SA (z czterema programami ogólnokrajowymi i programem dla zagranicy) oraz siedemnaście spółek regionalnych.

Główne zdania KRRiT

- Szczegółowe kompetencje KRRiT reguluje ustawa o radiofonii i telewizji. Zgodnie z jej art. 6 ust. 1
- **Krajowa Rada stoi na straży wolności słowa w radiu i telewizji, samodzielności nadawców i interesów odbiorców oraz zapewnia otwarty i pluralistyczny charakter radiofonii i telewizji.**

Media publiczne – zarzuty o upolitycznienie

Skład KRRiT

Początkowo KRRiT składała się z dziewięciu członków – czterech powoływał Sejm, trzech prezydent, dwóch Senat – co miało dawać gwarancje apolityczności.

W 2005 roku nowelizacja ustawy – pięciu członków (dwóch członków powołuje Sejm, dwóch prezydent, jednego Senat).

W zależności od sympatii politycznych jej członków wybierane były – i są nadal – władze publiczne telewizji i radia. To pozostaje głównym źródłem zarzutów o upolitycznienie mediów publicznych, które w zależności od sejmowej arytmetyki, zyskują sprzyjających określonej partii politycznej prezesów

Wchodzi w życie nowelizacja ustawy o radiofonii i telewizji

Tagi: [media publiczne](#) [prawo](#)

08.01.2016

7 stycznia 2016 r. w Dzienniku Ustaw została opublikowana Ustawa z dnia 30 grudnia 2015 r. o zmianie ustawy o radiofonii i telewizji.

Ustawa nie przewiduje *vacatio legis*, nowe przepisy wchodzi w życie 8 stycznia 2016 r., czyli następnego dnia po dniu ogłoszenia w Dzienniku Ustaw, a tracą swoją moc 30 czerwca 2016 r.

Nowelizacja ustawy o radiofonii i telewizji przenosi prawo powoływania i odwoływania zarządów oraz rad nadzorczych jednostek publicznej radiofonii i telewizji do wyłącznych kompetencji ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa.

Przepisy uchylają obligatoryjne procedury postępowań konkursowych, w których w przypadku członków rad nadzorczych uprawnienia do dokonywania zgłoszeń kandydatów posiadały dotychczas organy kolegialne uczelni akademickich.

Nowelizacja znosi także kadencyjność organów i uchyla obligatoryjne przesłanki odwołania członków zarządów i rad nadzorczych.

Z dniem wejścia w życie ustawy ulegają skróceniu kadencji oraz wygasają mandaty dotychczasowych członków zarządów i rad nadzorczych Telewizji Polskiej i Polskiego Radia.

30 grudnia 2015 r. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji wydała oświadczenie w związku ze zmianami w przepisach.

DO KOGO NALEŻĄ MEDIA

KAPITAŁ:

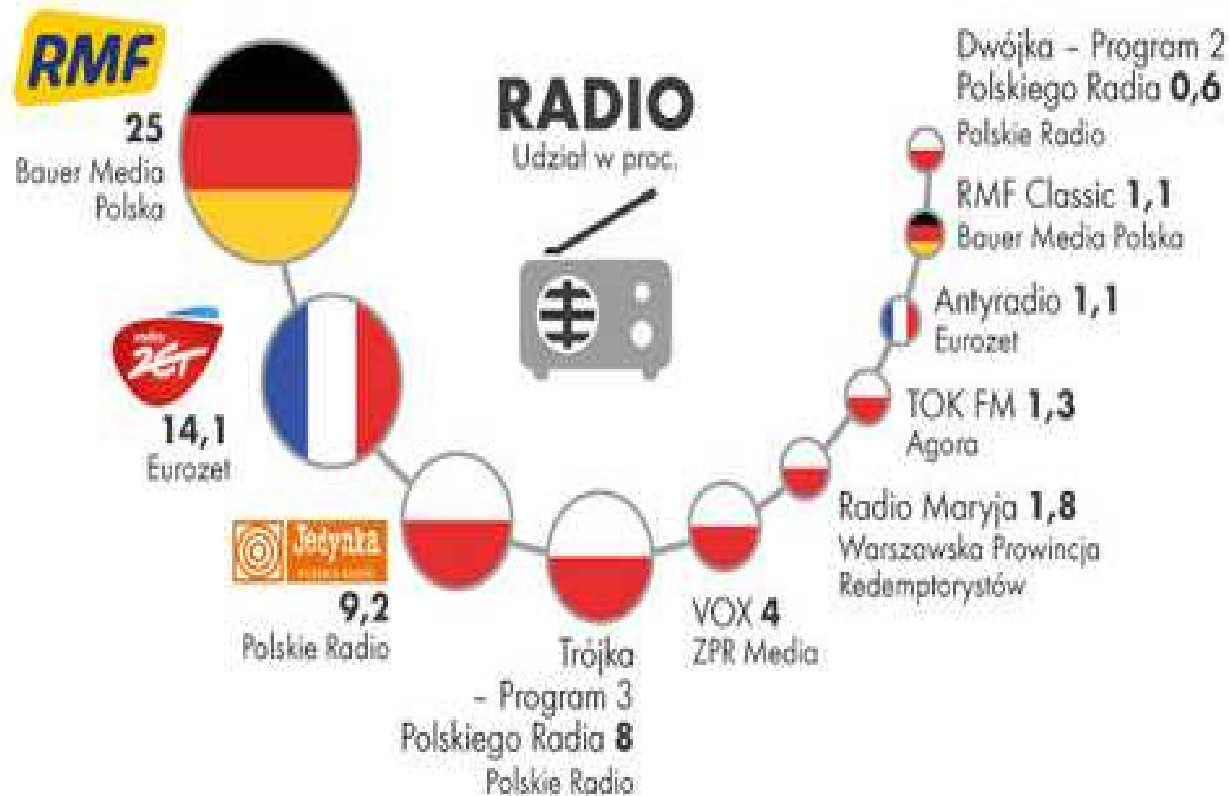
MEDIA I ICH WŁAŚCICIELE:

90 proc. udziału w rynku skupia 18 podmiotów

3 największe (Telewizja Polska, Grupa TVN i Cyfrowy Polsat) mają aż 70 proc. rynku.

Dwaj nadawcy są polscy. Grupa TVN należy od 2015 r. do Amerykanów.

8 podmiotów; największe są zagraniczne.

Grupa RMF 28-proc. udziału w rynku (niemiecki)

Eurozet z 19-proc. (francuski)

Polskie Radio 18 proc. – ogólnopolskie i regionalne

nadawcy regionalni Media Grupa Radiowa Time - „Radia Eska”, (11 proc.) oraz Grupa Radiowa Agory - 5 proc. w rynku.

Warszawska Prowincja Redemptorystów – czyli właściciel „Radia Maryja” – 2 proc. rynku.

RMF, jak i Radio Zet, były tworzone przez polskich dziennikarzy, zagraniczny kapitał zainteresował się nimi, gdy miały już ugruntowaną popularność

DO KOGO NALEŻĄ MEDIA

KAPITAŁ:

polski

niemiecki

amerykański

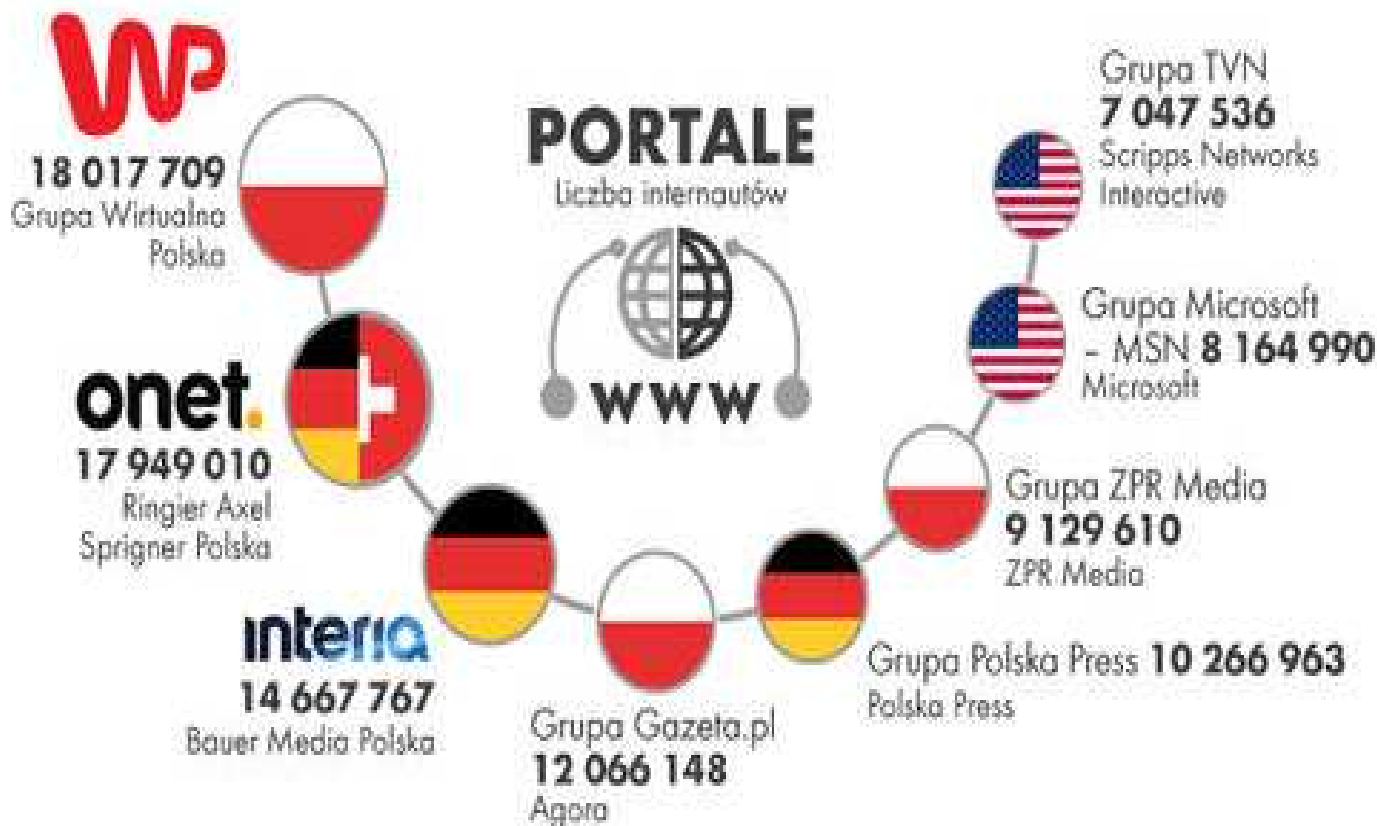
szwajcarski

francuski

szwedzki

RMF FM N/L

Radio Zet N/L

Jedynka - Program 1 Polskiego Radia P

Trójka - Program 3 Polskiego Radia P

VOX N/L

Radio Maryja P

TOK FM L

Antyradio L

RMF Classic N

Dwójka - Program 2 Polskiego Radia P

TVP1 P

Polsat N/P

TVN L

TVP2 P

TVP INFO P

TVN24 L

TV4 N/P

TVN7 L

TV PULS P

TTV L

Fakt Gazeta Codzienna P

Gazeta Wyborcza L

Super Express P

Rzeczpospolita P

Dziennik Gazeta Prawna N

Przegląd Sportowy N

Gazeta Polska Codziennie P

Puls Biznesu N

Parkiet Gazeta Giełdy N

Newsweek L

Gość Niedzielny P

Polityka L

Wsieci P

Tygodnik Do Rzeczy P

Gazeta Polska P

Wprost P

Tygodnik Powszechny N/L

Przegląd L

Gazeta Polska / Gazeta Wyborcza

fot. Marcin Pegaz/Gazeta Polska

Maturzyści nie chcą strajku nauczycieli

STRAJK NAUCZYCIELI \ Okrągły stół ws. oświaty przerwie strajk?

numer 2306 - 17.04.2019 → Temat Dnia

Trwają przygotowania do okrągłego stołu w sprawie oświaty. – Właśnie teraz pracujemy nad tym, by w czwartek zaproponować konkretną formułę – powiedział wczoraj premier Mateusz Morawiecki. Przeciwno obecnej formie strajku nauczycieli protestują organizacje młodzieżowe, które ostrzegają, że młodzież może stracić cały rok nauki. – Nauczyciele sami zdają obecnie egzamin dojrzałości – mówi nam rzeczniczka nauczycielskiej Solidarności Olga Zielińska.

— przed chwilą —

Jarosław Kaczyński w swoim oświadczeniu nie odniósł się do strajku nauczycieli. Dziennikarze nie mogli zadawać pytań.

— 11 minut temu —

Uczniowie za strajkiem w szkołach. "Warto poświęcić matury dla nauczycieli"

Ponad 400 osób, głównie uczniów, demonstrowało wczoraj pod kuratorium oświaty, wyrażając swoje poparcie dla strajkujących nauczycieli. Do wielu szkół przychodzą codziennie i zagrzewają strajkujących: - Walczcie, aż wywalczyacie swoje.

— 19 minut temu —

Minister edukacji: jest szansa, by w Wielkim Tygodniu dojść do porozumienia

TVN 24 / TVP INFO

Fakty Wideo Polska Warszawa ▾ Świat Biznes Sport Meteo Ciekawostki Kultura

f Podziel się

Udostępnij

Strona odświeża się automatycznie | najnowsze na górze | najstarsze na górze

TVP INFO Polska Świat Oglądaj na żywo Pogoda Nasze programy ▾ TWOJE IN

Minister edukacji: Egzaminy po gimnazjum i po ósmej klasie przebiegły bez zakłóceń

Do egzaminów przystąpiło ponad 720 tys. uczniów. [zobacz więcej >](#)

PiS zamówił badania ws. strajku. Złe wiadomości dla nauczycieli, rządzący mogą odetchnąć

<https://dorzeczy.pl/kraj/100112/Sondaz-Kantar-dla-TVN24-PiS-prowadzi-Wiosna-na-podium.html>

NAJNOWSZE

- 13:27 **Sondaż Kantar dla TVN24. PiS prowadzi, Wiosna na podium** Sondaż Kantar dla TVN24, PiS prowadzi, Wiosna na podium
- 13:24 Zaskakujący ruch Kaczyńskiego. "Mam nadzieję, że ta deklaracja pokaże dojrzałość polskiej klasy..."
- 13:18 Hematoonkologia 2019: to leczenie się optaca
- 13:15 CBOS: Tylko dwa ugrupowania powyżej progu

ŚWIAT

Nowa „Polityka”: Orbán próbuje wydzwignąć Węgry z demograficznej depresji

Rezultat, jak w Polsce, jest marny.

DARIUSZ KAŁAN

SPOŁECZEŃSTWO

Dopóki wstrzymujemy klasyfikację maturalną, strajk ma sens

Jeśli szkoły średnie się ugną, będzie po strajku. Brak klasyfikacji jest naszym ostatnim argumentem, którym możemy przekonać rząd do rozmów.

DARIUSZ CHĘTKOWSKI

ŁUKASZ LIPIŃSKI

Koalicja Europejska daleko w tyle za PiS

WIĘCEJ NA TEN TEMAT

FAKT / SUPER EKSPRESS

Daż nam 1% podatku, aby ratować dzieci

0000353781

FAKT24.PL > Wydarzenia > Polityka > Michał Dworczyk tłumaczy, dlaczego posłał dzieci do szkoły prywatnej

To dlatego Dworczyk posłał dzieci do szkoły prywatnej

Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów Michał Dworczyk nie musi się martwić, z kim zostawić dzieci podczas strajku nauczycieli. Pocięchy ministra uczęszczają bowiem do szkoły prywatnej. – Jest to szkoła katolicka. Ja chciałem, żeby moje dzieci chodziły do szkoły katolickiej – tłumaczył w Radiu Zet szef KPRM Michał Dworczyk.

Michał Dworczyk

REKLAMA

ogrodosfera

	2 940 zł	2000 m ²
	4 800 zł	3000 m ²
	2000 zł	1 500 m ²
	1 400 zł	700 m ²
	550 zł	250 m ²

Strajk nauczycieli 2019. Egzaminy mogą być unieważnione! RELACJA NA ŻYWO

2019-04-09 | 21:03

md, Pmar, msz

Media jako czwarta władza - definicja

- Nie ma bezpośrednich umocowań w prawie do sprawowania władzy przez media.
- Sprawują ją pośrednio – poprzez wpływ, jaki mają na opinię publiczną i kształtowanie społecznej świadomości.
- Ich rola jako czwartej władzy zasadza się na określonych aktach prawnych, dotyczących wolności wypowiedzi: konstytucje państw, akty europejskie, prawo prasowe
- klasyczna definicja środków masowego przekazu jako czwartej władzy – pełnią rolę kontrolną – niezależnego i surowego, strażnika demokratycznego systemu - *wach dog*, czyli „psa łańcuchowego”

Akty prawne gwarantujące wolność słowa

1. Prawo do wolności słowa znajduje się w każdej konstytucji demokratycznych państw

- Najpełniejszy wyraz znalazło w **Pierwszej Poprawce do Konstytucji Stanów Zjednoczonych**. Została ona uchwalona dzięki staraniom Thomasa Jeffersona (prezydent USA w latach 1801-1809) i Jamesa Madisona (prezydent USA w latach 1809-1817). Poprawka w całości dotyczy wolności słowa, religii i zgromadzeń. Uchwalona w 1791 roku Pierwsza Poprawka, stanowiąca integralną część Karty Praw (*The Bill of Rights*), w zakresie wolności słowa brzmi:

„Kongres nie ustanowi żadnego prawa, które ograniczałoby wolność wypowiedzi czy prasy” – (*the freedom of speech or of the Press*)

Akty gwarantujące wolność słowa – polskie

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 roku

- artykuł 14. Konstytucji RP: Rzeczpospolita Polska zapewnia wolność prasy i innych środków społecznego przekazu.
- artykuł 54. Konstytucji RP stanowi, że każdemu zapewnia się wolność wyrażania swoich poglądów oraz pozyskiwania i rozpowszechniania informacji.

Akty prawne gwarantujące wolność słowa - polskie

2. Ustawa Prawo prasowe z 7 lutego 1984 roku

- artykuł 1., który wskazuje, że prasa – zgodnie z konstytucją – korzysta z wolności wypowiedzi i urzeczywistnia prawo obywateli do ich rzetelnego informowania, jawności życia publicznego oraz kontroli i krytyki społecznej
- artykuł 5., który przewiduje, że każdy obywatel zgodnie z zasadą wolności słowa i prawem do krytyki może udzielać informacji prasie i nikt nie może być narażony na uszczerbek lub zarzut z powodu udzielenia informacji prasie, jeśli działa w granicach dozwolonych prawem
- artykuł 6., ustęp 4. tegoż artykułu: „Nie wolno utrudniać prasie zbierania materiałów krytycznych ani w inny sposób tłumić krytyki”.

Mediatyzacja

- Media stały się osią, wokół której rozgrywają się niemal wszystkie wydarzenia – są w centrum większości procesów społecznych.
- Nie tylko przekazują informacje o polityce, ale stały się jednym z konstruktorów np. świata polityki
- Zamieniają w ten sposób realną rzeczywistość w wirtualne medioświaty
- **Symulakry: rzeczywistość nie istnieje – mamy do czynienia z jej symulacją (Jean Baudrillard)**

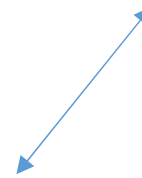
Media rozdają role – jak u mistrza Szekspira

ZŁY

DOBRY

OFIARA

TABLOIDYZACJA

INFOTAINMENT

Telenowela

Aneta to Izaura. Łyżwiński to Leoncio. Albo coś takiego. Tak było od poniedziałkowego poranka do piątkowego wieczora. Potem role zaczęły się zmieniać. Skoro Izaura kłamała, może to jednak ona jest czarnym charakterem? A może jest tylko bezbronnym narzędziem? Może za wszystkim stoi żądny władzy Don Donald? A może nawet sam diaboliczny Don Adam?

Szklanka z próbką DNA wicepremiera trafiła do programu „Teraz My”

TVN ma ślinę Leppera

Maria Bartoszek

korespondentka w Włocławku

Iwona Dudzik

dziennikarka działu polityka

Minister sprawiedliwości Zbigniew Ziobro zapowiedział, że śledczy prowadzący sprawę seksafery w Samoobronie prawdopodobnie wystąpią z wnioskiem o zbadanie DNA wicepremiera Andrzeja Leppera. Szef Samoobrony reaguje coraz bardziej nerwowo. Podczas konferencji proponował, by to sami dziennikarze zajęli się ustaleniem DNA. Ofiarował nawet używaną przez siebie szklankę, by im to ułatwić.

Podczas sobotniej konferencji w Bydgoszczy reporter TVN 24 Daniel Stenzel zapytał Leppera, kiedy zamierza stawić się w prokuraturze na badania DNA. W odpowiedzi zdenerwowany wicepremier wziął do ręki szklankę i napił się z niej wody. - Patrz pan, ja piję teraz - powiedział do reportera, przecytując szklankę. - Proszę bardzo, została ślina - po-

Andrzej Lepper był w sobotę na finale konkursu „Rolnik Pomorza i Kujaw 2006” w Bydgoszczy

**DNA Leppera
próbujemy
zbadać w
Niemczech bo**

ma Aneta Krawczyk. W dodatku zdaniem genetyków materiał pozostawiony na szklance okaże się najprawdopodobniej nie-

udowodnić, kto ją namawiał do kłamstwa.

- Jestem otwarty. Nikt bardziej otwarty nie był. Tylko ja chcę mieć satys-

- Kwestia badania DNA zależy od woli prokuratorów prowadzących śledztwo. Wedle mojej wiedzy sygnalizowali oni taką właśnie

„Polityka stała się masowym spektaklem, który wymaga od polityków-aktorów odpowiedniego wizerunku zewnętrznego i nowych umiejętności mało przydatnych w przedtelewizyjnym uprawianiu polityki”.

B. Dobek-Ostrowska

Zmiany

Konwergencja Mediów i dziennikarstwo obywatelskie

Henry Jenkins

- Konwergencja jako klucz do zrozumienia współczesnych mediów – stale postępujący proces technologiczny i społeczny oraz **kultura aktywnego uczestnictwa w mediach.**

Każdy jest odbiorcą i twórcą mediów

- **Odbiorca monitorialny**, który **przeogląda** a nie czyta **informacje**
- *kiedy ludzie biorą media we własne ręce, efekty mogą być fantastyczne, ale jednocześnie oznaczają kłopoty dla wszystkich zaangażowanych.*

Rządzi zasada – *We the media*

Zmiany

Cyfrowe Życie i cyfrowe Pokolenie

N. Negroponte, D. Tapscot

- **Cechy mediów w wieku postinformacyjnym:**

- jednoosobowa widownia, gdzie „*wszystko wykonuje się na konkretne zamówienie, a informacja jest mocno zindywidualizowana*”. Media przeszły od masowej widowni poprzez coraz mniejsze grupy odbiorców do jednego użytkownika.
- odmasowienie i interaktywność.

- **Cechy pokolenie sieci**, czyli urodzonych między 1977 a 1997:

- dorastało w otoczeniu mediów cyfrowych, to nie są dla nich „nowe media”!
- odrzuca jednokierunkowy model komunikacji mediów tradycyjnych

Netokracja w mediach

A. Bard i J. Söderqvist

- *„Kto chce zrozumieć, jak zmienia się świat, musi zrozumieć, jak działa sieć [...]. Władza kryje się w sieci, a ci, którzy to rozumieli i umieją wykorzystać, stają się elitą współczesnego świata – NETOKRACJĄ „*

netocracy; ang. net – sieć + gr. kratos – władza

- *„netokratą jest zarówno superterrorysta Usama Ibn Ladin, jak i inicjator ruchu Linuksa, Linus Thovalds. Wydawałoby się, że dzieli ich wszystko. Ważniejsze jest jednak, co ich łączy – umiejętność mobilizacji i wykorzystania dla osiągnięcia swoich celów energii drzemiącej w sieciach społecznej komunikacji”.*

Najnowsze zjawiska

- Fake News Informacje zmyślane rozprzestrzeniane w sieci
- Postprawda Prawda faktów i prawda emocji – wyrównanie FAKTY=EMOCJE
- Internetowe bańki - zamykanie się w świecie własnych poglądów
- Odbiorcy czy „Wyznawcy” mediów

Co napędza media... wiek XIX

Wskazówki W. R. Hearsta

Czytelnik jest zainteresowany przede wszystkim wydarzeniami, które zawierają elementy jego własnej prymitywnej natury. Należą do nich:

- *1. Czynniki samozachowawczy*
- *2. Miłość i rozmnażanie się*
- *3. Żądza i ambicja*

Doniesienia, które zawierają jeden z tych elementów, są dobre. Jeśli zawierają dwa, są lepsze. Jednakże te, które zawierają wszystkie trzy, stanowią materiał informacyjny „first class”.

Co napędza media... wiek XIX

Idea Josepha Pulitzerera

„świat jest najbardziej sensacyjnym miejscem, a jego sensacje muszą być sensacyjnie sprzedawane”.

- J. Pulitzer, twórca prestiżowej nagrody i główny rywal Hearsta w walce o czytelnika

Co napędza media... Wiek XXI

- Tematy kontrowersyjne
- Sytuacje kryzysowe
- Rzeczy unikalne i nietypowe
- Ujęcia wyjaśniające i ekskluzywne
- Doświadczane bezpośrednio
- Klęski, porażki, katastrofy i dramaty

*„Ubolewam nad zgnilizną,
opanowującą gazety, nad zjadliwością
wulgarnością i zakłamaniem ludzi,
którzy w nich piszą... To łajno w
szybkim tempie deprawuje opinię
publiczną. Jest to jednak zło, na które
nie ma lekarstwa: warunkiem naszych
swobód jest wolność prasy, a tej nie
można ograniczyć, nie niszcząc jej”.*